

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Trondheim, 29.06.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/3829

Saksbehandler:
Line-Kristin Larsen

Nasjonalpark i Østmarka - oppdrag til Statsforvalteren i Oslo og Viken om høring av verneforslag og påfølgende tilrådning til Miljødirektoratet

Vi viser til supplerende tildelingsbrev fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet datert 22.6.2022 (vedlegg 1), der departementet gir sin overordnede vurdering av høringsforslagene, og mulige avgrensingsforslag som ble beskrevet i Miljødirektoratets brev av 8.4.2022 (vedlegg 2).

Departementet vektlegger at vern av en stor nasjonalpark i tråd med alternativ 1 i større grad vil bidra til å oppfylle lovens vilkår om "større naturområde". Samlet sett mener departementet at fordeler med en stor tredelt nasjonalpark veier opp for eventuelle ulemper, og konkluderer med at nasjonalpark er et godt og egnet virkemiddel for vern av et større skogområde i lavlandet i Sørøst-Norge.

Departementet ber på denne bakgrunn om at det sendes på høring:

- Forslag om vern av en stor nasjonalpark i Østmarka (ca. 54 km²) og vern av tilgrensende friluftslivsområde etter markaloven (ca. 19 km²).

I tillegg skal det høres to alternative verneforslag:

- Vern av en mindre nasjonalpark (ca. 34 km²), et nytt naturreservat (ca. 9 km²) og vern av friluftslivsområde etter markaloven (ca. 30 km²)
- Ingen nasjonalpark, kun utvidelse av eksisterende Østmarka naturreservat (ca. 43 km²) og vern av friluftslivsområde etter markaloven (ca. 30 km²)

Alle forslagene omfatter innlemming av eksisterende Østmarka naturreservat. De tre forslagene tilsvarer de tre alternative verneforslagene som er skissert i Miljødirektoratets i brev av 8.4.2022. Klima- og miljødepartementet viser til at alternativ 1 er det foretrukne alternativet nå, men ber om at de to andre alternativene sendes på høring.

Klima- og miljødepartementet angir følgende forutsetninger som skal ligge til grunn for høringsforslaget:

- Vern av skog på privat grunn skal skje gjennom frivillig vern, også ved eventuelt vern etter markaloven.

- Veiene til Vangen og Raudsjøen, samt demningene til Raudsjøen, Mosjøen og Svartoren opprettholdes.
- Verneforslaget skal ikke legge begrensninger på bruk og drift av hytter, overnattings- og serveringssteder.
- Børtervanna er regulert til kraftproduksjon og må grenses ut av verneforslaget.
- Raudsjøen og Mosjøen og hyttene rundt skal inngå i nasjonalparken.
- Veiene til Skjelbreia og Vangen skal inngå i nasjonalparken, og det skal også vurderes om bygningene her bør inkluderes.
- Ved innlemmelse av eksisterende Østmarka naturreservat i nytt større verneområde må arealets store verneverdier ivaretas minst like godt som i dag, f.eks. ved en sone med om lag samme avgrensning og restriksjonsnivå som i dagens naturreservat.
- Eksisterende inngrep kreves ikke tilbakeført.
- Det skal utarbeides utkast til verneforskrifter og vernekart for alle tre alternativer som inngår i høringen.
- Der det henvises til soner i forslag til forskrifter, må disse sonene avgrenses og merkes med navn i kartet.
- I tillegg til utkast til vernekart må det må det for hvert alternativ ved høringen foreligge temakart som stedfester regler for ferdsel, når det henvises til bestemte områder/traseer for ferdsel (for eksempel for sykling eller oppkjøring av skiløyper) i forskriftene.
- Kulturhistoriske verdier som er grunnlag for bestemmelse om ivaretagelse av disse skal omtales og kartfestes.
- Etter naturmangfoldloven § 35 skal utkast til forvaltningsplan legges ved vedtak om vern av nasjonalpark. En overordnet skisse til forvaltningsplan for areal som foreslås som nasjonalpark skal derfor følge høringsmaterialet.

Faglig gjennomgang av høringsforslaget

Statsforvalteren i Oslo og Viken skal følge departementets forslag til vernealternativer og føringer knyttet til verneforslagene.

Generelt må dokumentet "Østmarka nasjonalpark – Alternative verneforslag" oversendt fra Statsforvalteren i desember 2021 omarbeides og oppdateres etter føringene fra KLD og Miljødirektoratet. Konkret omfatter dette bl.a. utfyllende beskrivelser av de tre alternativene som skal høres, omtale av faglig grunnlag inkl. inngrepsstatus i utredningsområdet, begrunnelse for avgrensning og reguleringer, hvilke virkninger forslagene antas å ha og forslag til verneforskrifter. Høringsprosessen skal være i tråd med saksbehandlingsreglene i naturmangfoldloven kap. V.

Vedlagt er en kommentert versjon av høringsforslaget, som også angir behov for mindre justeringer utover de generelle tilbakemeldingene nevnt over (vedlegg 3).

Forvaltningsplan

En skisse til forvaltningsplan for nasjonalparkforslagene skal følge høringsdokumentet. Skisse til forvaltningsplan kan konsentreres til konkret praktisering av verneforskriften og omtale av

dispensasjonspraksis. I tillegg bør planen beskrive viktige forvaltningstiltak som bør gjennomføres.

Forvaltningsplanen skal leveres som en digital forvaltningsplan i løsningen [Forvaltningsplaner på nett for verneområder](#).

Forskrift til naturreservat

Ettersom naturreservat ikke var forslått i høringsforslaget fra Statsforvalteren er det heller ikke laget utkast til forskrifter for denne verneformen. For å spare tid i en prosess med knappe frister har vi laget et forslag til forskrift for naturreservatet som Statsforvalteren kan bruke som grunnlag (vedlegg 4).

Frister for oppdraget

- **5. oktober 2022** - Høringsforslaget sendes til Miljødirektoratet for utsjekk før høring.
- **15. oktober 2022** - Forslaget sendes på høring med høringsfrist 15. januar 2022.
- **15. mars 2023** - Statsforvalter i Oslo og Viken leverer sin tilrådning til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Finn Katerås
Fungerende seksjonsleder

Line-Kristin Larsen
seniorrådgiver

Vedlegg

1. Supplerende tildelingsbrev fra Klima- og Miljødepartementet 23.6.2022
2. Miljødirektoratets merknader til Statsforvalter i Oslo og Viken sitt høringsforslag
3. Høringsforslaget med kommentarer fra Miljødirektoratet
4. Utkast til forskrift for vern av naturreservat i Østmarka

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet

Postboks 8013 Dep

0030

OSLO